YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

8 päivänä marraskuuta 2007 *

Asiassa C-141/05,

jossa on kyse EY 230 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 29.3.2005,

Espanjan kuningaskunta, asiamiehinään E. Braquehais Conesa ja M. A. Sampol Pucurull, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään F. Florindo Gijón ja A. de Gregorio Merino,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

jota tukee

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään F. Jimeno Fernández ja T. van Rijn, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit U. Lõhmus, J. N. Cunha Rodrigues, A. Ó Caoimh ja P. Lindh (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: hallintovirkamies J. Swedenborg,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.6.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Espanjan kuningaskunta vaatii kanteellaan yhteisön vesialueilla ja yhteisön aluksiin sellaisilla muilla vesialueilla, joilla sovelletaan saalisrajoituksia, sovellettavien eräiden

kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien ja niihin liittyvien edellytysten vahvistamisesta vuodeksi 2005 22.12.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 27/2005 (EUVL 2005, L 12, s. 1) kumoamista siltä osin kuin sille ei kyseisessä asetuksessa myönnetä tiettyjä kiintiöitä yhteisön vesialueilla Pohjanmerellä ja Itämerellä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehty asiakirja

2 Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehdyn asiakirjan (EYVL 1985, L 302, s. 23; jäljempänä liittymisasiakirja) 156–166 artiklassa säännellään erityisesti espanjalaisten kalastusalusten pääsyä yhteisön vesille sekä oikeutta käyttää niiden vesiluonnonvaroja. Kyseisen 166 artiklan mukaan tällä tavoin määriteltyä järjestelmää sovelletaan 31.12.2002 saakka (jäljempänä siirtymäaika).

Asetukset (ETY) N:o 170/83 ja (ETY) N:o 172/83

3 Yhteisön lainsäätäjä vahvisti yhteisön kalavarojen säilyttämis- ja hoitojärjestelmän perustamisesta 25.1.1983 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 170/83 (EYVL L 24, s. 1) säännöt kokonaispyyntimäärien jakamisesta jäsenvaltioiden kesken. Euroopan unionin neuvoston tavoitteena oli erityisesti edistää kalastustoiminnan

suhteellista vakautta. Tämän asetuksen viidennessä, kuudennessa ja seitsemännessä perustelukappaleessa määritellään suhteellisen vakauden käsite siten, että sen tarkoituksena on kantojen väliaikaisen biologisen tilanteen vuoksi ottaa huomioon niiden alueiden erityistarpeet, joiden paikallinen väestö on erityisen riippuvainen kalastuksesta ja sen liitännäistoiminnoista.

4 Käytettävissä olevien kalavarojen jakaminen yhteisön vesialueilla toteutettiin ensimmäisen kerran (jäljempänä alkuperäinen jako) tiettyjen yhteisön kalastusvyöhykkeellä liikkuvien kalakantojen tai kalakantaryhmien suurimpien sallittujen saaliiden vahvistamisesta vuodelle 1982, yhteisön osuudesta näiden käytettävissä olevien saaliiden määrästä, tämän osuuden jakamisesta jäsenvaltioiden kesken ja edellytyksistä, joiden vallitessa suurimmat sallitut saaliit voidaan pyytää, 25.1.1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 172/83 (EYVL L 24, s. 30).

5 Asetuksen N:o 172/83 neljännestä perustelukappaleesta ilmenee, että jotta käytettävissä olevat kalavarat voitaisiin jakaa oikeudenmukaisesti, neuvosto on ottanut huomioon erityisesti perinteisen kalastustoiminnan, niiden alueiden erityistarpeet, joiden väestö on erityisen riippuvainen kalastuksesta ja sen liitännäistoiminnoista, sekä kalastusmahdollisuuksien menetyksen kolmansien maiden vesillä.

6 Tätä jakoa varten huomioon otettu viitejakso on vuosien 1973 ja 1978 välinen ajanjakso (jäljempänä alkuperäinen viitejakso).

Asetus (ETY) N:o 3760/92

7 Asetus N:o 170/83 kumottiin yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20.12.1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3760/92 (EYVL

L 389, s. 1). Kyseisessä asetuksessa määritellään suhteellisen vakauden käsite, joka on sisällöllisesti sama kuin asetuksessa N:o 170/83 oleva käsite, sekä säännöt, jotka koskevat erityisesti sen 8 artiklan 4 kohdassa esitettyjen saaliiden jakamista.

8 Kyseisen säännöksen iii alakohdassa säädetään seuraavaa:

"[Neuvosto] vahvistaa kaikkien jäsenvaltioiden edut huomioon ottaen jakomenetelmät yhteisön luodessa jotakin kalastusta tai kalastusryhmää varten uusia pyyntimahdollisuuksia, joita ei ole aiemmin hyödynnetty yhteisessä kalastuspolitiikassa."

Asetus (EY) N:o 2371/2002

9 Asetus N:o 3760/92 kumottiin ja korvattiin elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisestä ja kestävästä hyödyntämisestä yhteisessä kalastuspolitiikassa 20.12.2002 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2371/2002 (EYVL L 358, s. 59). Asetuksen N:o 2371/2002 17 artiklan 1 kohdassa säädetään, että yhteisön kalastusaluksilla on yhtäläinen pääsy vesialueille ja yhtäläinen vesiluonnonvarojen käyttöoikeus kaikilla tässä artiklassa määritetyillä yhteisön vesillä, jollei lajien säilyttämisen ja kestävyyden varmistamiseksi toteutetuista toimenpiteistä muuta johdu.

10 Kyseisen asetuksen 20 artiklan, jonka otsikkona on "Kalastusmahdollisuuksien jakaminen", 1 kohdassa säädetään, että neuvosto päättää saaliita ja/tai pyyntiponnistuksia koskevista rajoista ja kalastusmahdollisuuksien jakamisesta jäsenvaltioiden kesken sekä ehdoista, jotka liittyvät kyseisiin rajoihin. Kalastusmahdollisuudet jaetaan jäsenvaltioiden kesken siten, että kullekin jäsenvaltiolle taataan sen kalastustoimien suhteellinen vakaus kunkin kalakannan tai kalastustoiminnan osalta.

11 Suhteellisen vakauden periaate määritellään mainitun asetuksen 16–18 perustelukappaleessa, joissa viitataan muun muassa kalakantojen väliaikaiseen biologiseen tilanteeseen ja niiden alueiden tarpeisiin, joiden paikallinen väestö on erityisen riippuvainen kalastuksesta ja sen liitännäistoiminnoista.

12 Asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kun yhteisö vahvistaa uusia kalastusmahdollisuuksia, neuvosto päättää näiden mahdollisuuksien jakamisesta ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion edut.

Asetus N:o 27/2005

13 Neuvosto antoi 22.12.2004 käsiteltävänä olevan kanteen kohteena olevan asetuksen N:o 27/2005 nojautumalla muun muassa asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan säännöksiin.

Asian tausta ja oikeudenkäyntimenettely

14 Koska Espanjan kuningaskunta katsoi, että sillä oli oikeus siirtymäajan päättymisestä lukien osallistua sellaisia lajeja koskevaan jakoon, joihin sovellettiin pyyntirajoituksia Pohjanmerellä ja Itämerellä, se esitti neuvostolle pyynnön saada kalastuskiintiöitä näillä kahdella merellä.

15 Kyseinen jäsenvaltio väitti, että kiintiöitä, jotka oli jaettu sen yhteisöön liittymisen jälkeen vyöhykkeellä, jolle espanjalaisilla kalastusaluksilla ei ollut pääsyä siirtymäaikana, on tarkistettava, jotta voidaan ottaa huomioon yhtäältä se puhtaasti juridinen este, jonka vuoksi se ei ole voinut osallistua tähän jakoon, ja toisaalta kyseisten kalastusalusten saaliit Pohjanmerellä alkuperäisen viitejakson aikana.

16 Neuvosto hylkäsi Espanjan kuningaskunnan esittämän pyynnön.

17 Tämän hylkäämisen johdosta Espanjan kuningaskunta nosti yhteisöjen tuomioistuimessa kaksi ensimmäistä kannetta, jotka koskivat vuoden 2003 osalta tehtyjä jakoja (ja jotka johtivat yhdistetyissä asioissa C-87/03 ja C-100/03, Espanja v. neuvosto, 30.3.2006 annettuun tuomioon, Kok. 2006, s. I-2915), kaksi kannetta, jotka koskivat vuoden 2004 osalta tehtyjä jakoja (ja jotka olivat perustana asiassa C-133/04, Espanja v. neuvosto, 20.6.2006 annetulle yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräykselle (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa), joka annettiin sen jälkeen kun Espanjan kuningaskunta oli peruuttanut kanteensa, ja asiassa C-134/04, Espanja v. neuvosto, 19.4.2007 annetulle tuomiolle (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa)), sekä nyt käsiteltävänä olevan kanteen, joka koskee vuotta 2005.

18 Espanjan kuningaskunta katsoo, että koska sille ei ole myönnetty asetuksessa N:o 27/2005 tiettyjä kalastuskiintiöitä Pohjanmerellä ja Itämerellä, espanjalaisten kalastusalusten on siirtymäajan päättymisestä huolimatta käytännössä mahdotonta kalastaa suurinta osaa kiintiöidyistä lajeista näillä kahdella merellä. Espanjan kuningaskunta esittää kanteensa tueksi kolme kanneperustetta. Näistä ensimmäinen koskee syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista, toinen liittymisasiakirjan rikkomista ja kolmas asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdan rikkomista.

19 Espanjan kuningaskunta on kolmannen kanneperusteensa yhteydessä todennut kannekirjelmänsä 27 kohdassa kyseen olevan seuraavista lajeista eli tuulenkalasta

(alueet II a, IV), merikroteista (alueet II a, IV), hietakampelasta ja punakampelasta (alueet II a, IV), lasikampelasta (alueet II a, IV), mustaeväkampelasta (alueet II a, IV), keisarihummerista (alueet II a, IV), mustakitaturskasta (alueet II a, IV), katkaravusta (alueet II a, III a, IV), piikkikampelasta ja silokampelasta (alueet II a, IV), rauskusta (alueet II a, IV), piikkihaista (alueet II a, IV) ja piikkimakrillista (alueet II a, IV).

20 Euroopan yhteisöjen komissio hyväksyttiin yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 21.6.2005 antamalla määräyksellä väliintulijaksi tukemaan neuvoston vaatimuksia nyt käsiteltävänä olevan kanteen yhteydessä.

21 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 10.5.2005 tekemällä päätöksellä asian käsittelyä lykättiin esillä olevassa asiassa, kunnes edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Espanja vastaan neuvosto 30.3.2006 annettu tuomio, jolla yhteisöjen tuomioistuin ratkaisi kaksi ensimmäistä kannetta, julistettiin.

22 Kyseisen tuomion antamisen jälkeen Espanjan kuningaskunnalta tiedusteltiin, aikoiko se pysyttää nyt käsiteltävänä olevan kanteen. Espanjan kuningaskunta vastasi tähän myöntävästi 27.4.2006 päivätyllä kirjeellä.

23 Kyseinen jäsenvaltio väitti tässä kirjeessä edellä mainittuun tuomioon nojautuen, että seuraavat lajit, jotka on jaettu kiintiöiden muodossa ensimmäistä kertaa sen mukaan asetuksessa N:o 27/2005, merkitsevät uusia kalastusmahdollisuuksia:

– keila, alue IV (Norjan vedet)

– merikrotit, alueet II a (yhteisön vedet) ja IV (yhteisön vedet)

– mustakitaturska, alue IV (Norjan vedet)

– molva, alue IV (Norjan vedet)

– keisarihummeri, alue IV (Norjan vedet).

24 Espanjan kuningaskunnan mukaan neuvosto ei ole noudattanut asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole myöntänyt Espanjan kuningaskunnalle mitään kiintiötä kyseisten lajien osalta.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

25 Komissio väittää väliintulokirjelmässään, ettei Espanjan kuningaskunnan kannetta voida ottaa tutkittavaksi sillä perusteella, että tämä on 27.4.2006 päivätyssä kirjeessään muuttanut kanteensa kohdetta keskittymällä yksinomaan kolmanteen kanneperusteeseen ja viittaamalla lajeihin, jotka on jaettu ensimmäistä kertaa vuoden 2004 joulukuussa annetulla asetuksella N:o 27/2005 ja joita ei ole mainittu sen alkuperäisessä kannekirjelmässä. Lisäksi vaikka alkuperäinen kannekirjelmä olisi pysytetty, se on joka tapauksessa jäänyt kohdetta vaille edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Espanja vastaan neuvosto 30.3.2006 annetun tuomion johdosta.

26 On kuitenkin korostettava, että neuvosto – vastaaja, jonka vaatimuksia komissio on hyväksytty väliintulijana tukemaan – ei ole esittänyt mitään oikeudenkäyntiväitettä Espanjan kuningaskunnan nostamaa kannetta vastaan.

27 Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljännen kohdan mukaan väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain jonkin asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia. Lisäksi työjärjestyksen 93 artiklan 4 kohdan mukaan väliintulijan on hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä.

28 Tästä seuraa, ettei väliintulijana oleva komissio voi esittää oikeudenkäyntiväitettä (ks. asia C-107/99, Italia v. komissio, tuomio 30.1.2002, Kok. 2002, s. I-1091, 29 kohta).

29 Työjärjestyksen 92 artiklan 2 kohdan perusteella on kuitenkin viran puolesta tutkittava, ettei Espanjan kuningaskunta ole muuttanut oikeudenkäynnin kohdetta oikeudenkäynnin aikana työjärjestyksen 38 artiklan määräysten vastaisesti ja ettei kanne ole jäänyt kohdetta vaille edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Espanja vastaan neuvosto 30.3.2006 julistetun tuomion johdosta.

30 Ensimmäisen seikan osalta on todettava, että Espanjan kuningaskunta antoi 27.4.2006 päivätyssä kirjeessään myönteisen vastauksen yhteisöjen tuomioistuimen esittämään kysymykseen siitä, pysyttääkö se kanteensa, kun otetaan huomioon kyseisen tuomion antaminen. Se on lisäksi vahvistanut vastauksensa sisällön yhteisöjen tuomioistuimessa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä.

31 On totta, että Espanjan kuningaskunta mainitsee kyseisessä kirjeessä merkityksen, jota mainitun tuomion julistamisen jälkeen on annettava sen kysymyksen tutkinnalle, onko tiettyjä kalalajeja pidettävä kanteessa esitetyn kolmannen kanneperusteen kohteena olevan asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina uusina kalastusmahdollisuuksina. Näin ollen kyseisen kanneperusteen tutkinnan yhteydessä on tarvittaessa tarkastettava, kuuluuko näitä lajeja koskeva maininta alkuperäisen kanteen kohteen alaan vai onko sitä pidettävä sellaisena kanteen laajentamisena, jota ei voida ottaa tutkittavaksi.

32 Siltä osin kuin on kyse siitä, onko nyt käsiteltävänä oleva kanne jäänyt kohdetta vaille edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Espanja vastaan neuvosto 30.3.2006 annetun tuomion johdosta, on todettava, että asetus, jonka osittaista kumoamista Espanjan kuningaskunta vaati kyseisen tuomion taustalla olevassa oikeudenkäynnissä, ei ole sama kuin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa riitautettu asetus. Kyseisessä asiassa tarkasteltavana ollut asetus oli näet yhteisön vesialueilla ja yhteisön aluksiin sellaisilla muilla vesialueilla, joilla pyyntirajoitukset ovat tarpeen, sovellettavien eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien ja niihin liittyvien edellytysten vahvistamisesta vuodeksi 2003 20.12.2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2341/2002 (EYVL L 356, s. 12), kun taas riidanalainen asetus nyt käsiteltävänä olevassa kanteessa on asetus N:o 27/2005, jolla vahvistetaan kalastusmahdollisuudet vuodeksi 2005. Näillä kahdella asialla on siis eri kohteet.

33 Tämän perusteella on katsottava, että käsiteltävänä oleva kanne voidaan ottaa tutkittavaksi.

Asiakysymys

Kanneperuste, joka koskee syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

34 Espanjan kuningaskunta väittää, että espanjalaisten kalastusalusten olisi pitänyt siirtymäajan päättymisestä lukien saada yhtäläinen pääsy yhteisön vesialueille, mitä ei ole kiistetty, ja tämän lisäksi myös yhtäläinen oikeus käyttää niiden vesiluonnonvaroja, mikä edellyttää kalastuskiintiöiden jakamista Pohjanmerellä ja Itämerellä. Asetuksessa N:o 27/2005 Espanjan kuningaskunnalle ei kuitenkaan ole jaettu

käytännössä mitään kiintiötä näillä kahdella merellä. Kyseinen asetus ei täytä yhdenvertaista kohtelua koskevia edellytyksiä ja sillä syrjitään espanjalaisia kalastajia.

35 Tämä syrjintä ei Espanjan kuningaskunnan mukaan ole perusteltavissa millään objektiivisella syyllä. On noudatettava pääsääntöä, jonka mukaan kaikkea yhteisön oikeutta on sovellettava täysimääräisesti uusiin jäsenvaltioihin niiden yhteisöön liittymisestä lähtien. Liittymisasiakirjassa määrätyt poikkeukset tästä säännöstä ovat sen mukaan tilapäisiä, ja niitä on tulkittava suppeasti.

36 Kyseisen jäsenvaltion mukaan vesialueille pääsyn ja vesiluonnonvarojen käyttöoikeuden käsitteet liittyvät kiinteästi toisiinsa. Asetuksessa N:o 27/2005 ei tehdä mitään eroa niiden välillä, ja neuvoston on siis toteutettava asianmukaiset toimenpiteet jakoperusteen muuttamiseksi.

37 Käytännössä vesiluonnonvarojen käyttöoikeuden puuttuminen johtaa sen mukaan siihen, ettei vesialueille pääsyä koskevalla oikeudella ole merkitystä. Ainoastaan kiintiöidyillä lajeilla on taloudellista arvoa. Lisäksi velvoite heittää kiintiöiden puuttuessa takaisin mereen näihin lajeihin kuuluvat saaliit, vaikka ne ovat jo kuolleita, luo biologista vahinkoa. Espanjan kuningaskunta toteaa lopuksi, että koska sillä ei ole käytännössä mitään kiintiötä näillä kahdella merellä, sen on mahdotonta ryhtyä asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 5 kohdassa säädettyihin kalastusmahdollisuuksien vaihtoihin.

38 Espanjan kuningaskunta väittää, että sen tilanne eroaa niiden jäsenvaltioiden tilanteesta, jotka eivät myöskään ole saaneet kiintiöitä asetuksen N:o 27/2005 perusteella. Toisin kuin Espanjan kuningaskunnan kalastusaluksilla, näiden jäsenval-

tioiden kalastusaluksilla ei näet ole välttämättä intressiä kalastaa kysymyksessä olevilla vesialueilla, sillä Espanjan kuningaskunta on jäsenvaltio, jonka väestö on riippuvainen kalastuksesta etenkin Galiciassa ja Baskimaan maakunnissa. Espanjan kuningaskunta toteaa, että koska siirtymäsäännöksiä ei ollut annettu, se osallistui ensimmäiseen kiintiöiden jakoon yhteisöön liittymisensä jälkeen vuonna 1986 ja sille myönnettiin siis kiintiöt vuonna 2003.

39 Neuvoston mukaan asetuksella N:o 27/2005 ei syrjitä Espanjan kuningaskuntaa. Sitä kohdellaan samalla tavalla kuin niitä jäsenvaltioita, joille ei ole myönnetty kiintiöitä – sillä perusteella, etteivät ne harjoittaneet kalastustoimintoja, joiden vakautta neuvosto olisi voinut päättää säilytettävän – ja jotka edustavat lähes puolta jäsenvaltioista. Neuvosto korostaa, että Espanjan hallitus ei tee eroa yhteisön vesialueille pääsyn ja toisaalta niiden vesiluonnonvarojen käyttöoikeuden käsitteiden välillä, vaikka ne on välttämätöntä erottaa toisistaan.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

40 Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. mm. asia C-44/94, Fishermen's Organisations ym., tuomio 17.10.1995, Kok. 1995, s. I-3115, 46 kohta; em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 48 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 19.4.2007, 28 kohta).

41 Näin ollen on selvitettävä, voidaanko Espanjan kuningaskunnan tilanne rinnastaa sellaisten jäsenvaltioiden tilanteeseen, joille on asetuksen N:o 27/2005 nojalla myönnetty kalastuskiintiöitä Pohjanmeren ja Itämeren vesialueilla.

42 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Espanja vastaan neuvosto 30.3.2006 annetun tuomion 50 kohdassa huomauttanut, sillä on jo ollut tilaisuus arvioida kysymystä siitä, onko jäsenvaltioita, jotka eivät ole saaneet tiettyjä kalastuskiintiöitä niiden liityttyä yhteisöön, mahdollisesti syrjitty.

43 Yhdistetyissä asioissa C-63/90 ja C-67/90, Portugali ja Espanja vastaan neuvosto, 13.10.1992 annetun tuomion (Kok. 1992, s. I-5073) 41 kohdasta ilmenee, että Portugalin tasavalta oli väittänyt, että portugalilaiset kalastusalukset olivat harjoittaneet kalastustoimintaa Grönlannin vesillä vuodesta 1973 vuoteen 1977, eli osan alkuperäisestä viitejaksosta. Se oli korostanut, että portugalilaisten kalastusalusten kalastamat määrät voitiin rinnastaa saksalaisten kalastusalusten pyyntimääriin ja ne olivat selvästi suurempia kuin Yhdistyneen kuningaskunnan kalastusalusten pyyntimäärät.

44 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi kuitenkin, että Portugalin tasavallan tilanne ei ollut rinnastettavissa niiden muiden jäsenvaltioiden tilanteeseen, joille oli jaettu kiintiöitä. Se totesi, että siltä osin kuin liittymisasiakirjalla ei ollut muutettu olemassa olevaa tilannetta yhteisön ulkopuolisten kalavarojen jaon osalta, sovelletaan voimassa olevaa yhteisön säännöstöä, ja että näin ollen uudet jäsenvaltiot eivät voi vedota liittymistä edeltäviin olosuhteisiin, muun muassa kalastustoimintaansa viitejakson aikana, saadakseen aikaan sen, ettei kyseisiä säännöksiä sovelleta niihin. Ne ovat liittymisestään lukien samassa tilanteessa kuin ne jäsenvaltiot, joille ei ole jaettu kiintiöitä kalastustoiminnan suhteellisen vakauden periaatteen mukaisesti, mikä konkretisoituu ennen liittymistä tehtyjen sopimusten osalta vuonna 1983 toteutetussa jaossa (ks. em. yhdistetyt asiat Portugali ja Espanja v. neuvosto, tuomion 43 ja 44 kohta; em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 52 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 19.4.2007, 32 kohta).

45 Tätä päättelyä voidaan soveltaa esillä olevaan asiaan. Tästä seuraa, että Espanjan kuningaskunnan tilanne ei ole rinnastettavissa niiden jäsenvaltioiden tilanteeseen, joiden kalastusaluksille on myönnetty kiintiöitä alkuperäisessä jaossa, ja että näin ollen Espanjan kuningaskunta ei voi vedota espanjalaisten kalastusalusten Pohjan-

merellä vuosina 1973–1976 alkuperäisen viitejakson aikana harjoittamaan kalastustoimintaan. Espanjan kuningaskunnan tilanne on sitä vastoin rinnastettavissa niiden jäsenvaltioiden tilanteeseen, joiden kalastusaluksille ei ole myönnetty tällaisia kiintiöitä, siitä riippumatta, ovatko nämä jäsenvaltiot harjoittaneet kalastustoimintaa Pohjanmeren ja/tai Itämeren vesialueilla alkuperäisen viitejakson aikana (ks. em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 53 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 19.4.2007, 33 kohta).

46 Siirtymäajan päättyminen ei muuta tätä tilannetta millään tavalla.

47 Neuvosto on näet perustellusti todennut, että on erotettava toisistaan vesialueille pääsyn käsite ja vesiluonnonvarojen käyttöoikeuden käsite. Vaikka Espanjan kuningaskunta voi siirtymäajan päättymisen jälkeen uudelleen päästä Pohjanmeren ja Itämeren vesialueille, tästä ei kuitenkaan seuraa, että espanjalaisilla kalastusaluksilla on oikeus käyttää näiden kahden meren vesiluonnonvaroja samoissa suhteissa kuin sellaisten jäsenvaltioiden kalastusaluksilla, jotka ovat osallistuneet alkuperäiseen jakoon tai myöhempiin jakoihin (ks. em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 55 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 19.4.2007, 35 kohta).

48 Neuvosto on voinut katsoa, että koska espanjalaiset kalastusalukset eivät olleet kalastaneet Pohjanmeren ja Itämeren vesialueilla yli kahteenkymmeneen vuoteen, sillä, että niille ei jaettu kiintiöitä, ei loukattu kyseisen väestön kalastustoiminnan suhteellisen vakauden periaatetta. Tästä seuraa, että neuvosto on samoin voinut katsoa, ettei Espanjan kuningaskunnan tilanne ollut rinnastettavissa niiden jäsenvaltioiden tilanteeseen, joiden kalastusalukset olivat viime aikoina merkityksellisen viitejakson kuluessa kalastaneet näillä vesillä (ks. em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 56 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 19.4.2007, 36 kohta).

49 On vielä todettava, että tilanne, jossa ei ole mahdollista osallistua kalastuskiintiöiden uusiin jakoihin ja jossa Espanjan kuningaskunta on ollut siirtymäaikana sellaisen

puhtaasti väliaikaisen lakiin perustuvan kiellon vuoksi, joka koskee pääsyä Pohjanmeren ja Itämeren vesialueille, ei muuta millään tavalla tätä toteamusta. Tästä ei ilmene, että neuvoston olisi pitänyt muuttaa jakoperustetta kyseisen siirtymäajan päättyessä Espanjan kuningaskunnan etujen huomioon ottamiseksi. Toisin kuin kyseinen jäsenvaltio on kirjallisen käsittelyn ja suullisen käsittelyn aikana väittänyt, ei näet ole osoitettu, että jos kieltoa, joka koskee pääsyä kyseessä oleville kahdelle merelle siirtymäaikana, ei olisi ollut, kyseinen jäsenvaltio olisi saanut tietyt kiintiöt niiden lajien osalta, jotka on jaettu uudestaan mainitun siirtymäajan aikana.

50 Lisäksi niillä Espanjan kuningaskunnan esittämillä muilla väitteillä, jotka on palautettu mieliin tämän tuomion 37 kohdassa, ei voida muuttaa tämän tuomion 47 kohdassa tehtyä toteamusta. Näin ollen se, että kiintiöidyillä lajeilla on suurempi arvo kuin muilla lajeilla, ei voi johtaa siihen, että jäsenvaltion on saatava tietyt kiintiöt. Väitettyä ekologista vaaraa ei ole näytetty toteen. Se, ettei tiettyjä kiintiöitä voida vaihtaa, perustuu siihen, ettei kyseisiä kiintiöitä ole myönnetty. Asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 5 kohdassa säädetään näet pelkästään mahdollisuudesta vaihtaa jäsenvaltioilla olevat kiintiöt. Sen perusteella ei kuitenkaan synny oikeutta kiintiöiden saamiseen.

51 Näin ollen neuvosto ei ole syrjinyt Espanjan kuningaskuntaa, kun se ei ole kohdellut sitä asetuksessa N:o 27/2005 samalla tavalla kuin jäsenvaltioita, jotka ovat osallistuneet kalastuskiintiöiden alkuperäiseen jakoon ennen Espanjan kuningaskunnan liittymistä yhteisöön tai myöhempiin jakoihin siirtymäaikana.

52 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella kanneperuste, joka koskee syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista, on hylättävä.

Kanneperuste, joka koskee liittymisasiakirjan rikkomista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

53 Espanjan hallitus katsoo, että asetuksessa N:o 27/2005 jatketaan siirtymäaikaa liittymisasiakirjassa määrättyä pitemmälle ja rikotaan näin ollen liittymisasiakirjan määräyksiä, koska siinä ei myönnetä Espanjan kuningaskunnalle osaa niistä kalastuskiintiöistä, jotka on jaettu Pohjanmeren ja Itämeren yhteisön vesien vyöhykkeellä tämän jäsenvaltion yhteisöön liittymisen jälkeen.

54 Espanjan kuningaskunta katsoo, että sillä, että liittymisasiakirjassa määrätyt poikkeukset ulotetaan kyseisessä asiakirjassa vahvistettua siirtymäaikaa pitemmälle, loukataan niiden poikkeuksellista, tilapäistä ja rajoitettua luonnetta.

55 Kyseinen jäsenvaltio toteaa vielä, että vaikka yhteisöjen tuomioistuin on jo tutkinut edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Espanja vastaan neuvosto 30.3.2006 annetussa tuomiossa sitä, onko liittymisasiakirjaa rikottu, käsiteltävänä oleva asia on kuitenkin erilainen siltä osin kuin kyseisessä asiassa tarkastellusta asetuksesta poiketen asetus N:o 27/2005 koskee etenkin kiintiöitä, jotka on myönnetty ensimmäistä kertaa vuonna 2005 ja jotka merkitsevät uusia kalastusmahdollisuuksia.

56 Neuvosto väittää puolestaan, että liittymisasiakirjan määräyksiä lakattiin soveltamasta siirtymäajan päätyttyä, eivätkä ne voi enää toimia kriteerinä määritettäessä neuvoston toteuttamien toimenpiteiden lainmukaisuutta.

57 Lisäksi liittymisasiakirjassa ei edellytetä kiintiöiden jakojärjestelmän tarkistamista, eikä siinä määrätä tästä.

58 Neuvosto toteaa vielä, että liittymisasiakirjan 156–164 artiklalla, jotka ovat siirtymämääräyksiä, ei säädellä sitä tapaa, jolla neuvoston olisi pitänyt jakaa uudet kalastusmahdollisuudet vuonna 2005 eli useita vuosia sen jälkeen, kun kyseisiä määräyksiä on lakattu soveltamasta.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

59 On huomautettava, että kuten neuvosto väittää, liittymisasiakirjan 156–164 artiklassa määritellään kalastusalalla sovellettava järjestelmä vain siirtymäajaksi. Nämä artiklat eivät näin ollen pääsääntöisesti voi olla perustana vaatimuksille, jotka koskevat siirtymäajan päättymisen jälkeen alkavaa ajanjaksoa (ks. em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 64 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 19.4.2007, 44 kohta).

60 Liittymisasiakirjasta ei lisäksi seuraa, että neuvoston olisi pitänyt muuttaa tulevaisuudessa Espanjan liittymisen jälkeen siirtymäaikana vahvistettua kalastusmahdollisuuksia koskevaa jakoperustetta.

61 Vaikka siirtymäaikana sovellettava järjestelmä on määritelmänsä mukaisesti tilapäinen, tästä ei seuraa, että kaikki siinä määrätyt rajoitukset lakkaavat automaattisesti olemasta voimassa kyseisen ajan päätyttyä, jos nämä rajoitukset ovat seurausta myös jäsenvaltioon sovellettavasta voimassa olevasta yhteisön säännöstöstä. Kuten edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Espanja vastaan neuvosto 30.3.2006 annetun tuomion 29 kohdassa on todettu, voimassa oleva yhteisön säännöstö käsittää kuitenkin Espanjan kuningaskunnan liittymishetkellä olemassa olevassa säännöstössä vahvistetun jakoperusteen. Jakoperuste pysyy lähtökohtaisesti voimassa siihen asti, kunnes sitä muutetaan neuvoston säädöksellä.

62 Siirtymäaikana toteutetuista kiintiöiden jaoista ei määrätä liittymisasiakirjassa, vaan niitä säännellään asetuksilla, joissa vahvistetaan kyseiset kiintiöt, sekä suhteellisen vakauden periaatteella (ks. em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 66 kohta ja em. asia Espanja v. neuvosto, tuomio 19.4.2007, 47 kohta). Ensimmäistä kertaa asetuksella N:o 27/2005 toteutettujen jakojen osalta on todettava, ettei myöskään niihin sovelleta liittymisasiakirjan määräyksiä.

63 Näin ollen neuvosto ei ole rikkonut liittymisasiakirjaa, kun se ei ole myöntänyt asetuksen N:o 27/2005 perusteella Espanjan kuningaskunnalle tiettyjä kalastuskiintiöitä Pohjanmerellä ja Itämerellä.

64 Tämän perusteella liittymisasiakirjan rikkomista koskeva kanneperuste on hylättävä.

Kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdan rikkomista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

65 Espanjan kuningaskunta katsoo, että sen 27.4.2006 päivätyssä kirjeessä mainitut ja tämän tuomion 23 kohdassa luetellut viisi kalalajia merkitsevät uusia kalastusmahdollisuuksia. Neuvosto ei ole ottanut huomioon kyseisen jäsenvaltion etuja, ja se on näin ollen rikkonut asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdan säännöksiä, koska se ei ole myöntänyt sille mitään kiintiötä kyseisten lajien osalta.

66 Neuvosto myöntää, että lajit, jotka on jaettu ensimmäistä kertaa asetuksen N:o 27/2005 perusteella, merkitsevät uusia kalastusmahdollisuuksia. Espanjan viranomaisten mainitsemista viidestä lajista kuitenkin vain seuraavat lajit, jotka on jaettu tietyillä alueilla ensimmäistä kertaa vuonna 2005, merkitsivät kyseisenä ajankohtana uusia kalastusmahdollisuuksia:

– keila, alue IV (Norjan vedet)

– merikrotit, alue IV (Norjan vedet)

– molva, alue IV (Norjan vedet)

– keisarihummeri, alue IV (Norjan vedet).

67 Sitä vastoin tämän tuomion 23 kohdassa mainitut merikrotit, alue II a (yhteisön vedet) ja alue IV (yhteisön vedet), on jaettu ensimmäisen kerran vuonna 1998. Kyseisessä 23 kohdassa mainittu mustakitaturska, alue IV (Norjan vedet), on jo jaettu ennen vuotta 2002. Espanjan kuningaskunta mainitsee siis neuvoston mukaan virheellisesti kyseiset lajit uusina kalastusmahdollisuuksina.

68 Neuvosto väittää yksilöimiensä neljän uuden kalastusmahdollisuuden osalta, että se on ottanut huomioon kaikkien jäsenvaltioiden, mukaan lukien Espanjan kuningaskunnan, edut mutta että näiden uusien mahdollisuuksien huomioon ottamisesta ei kuitenkaan seuraa, että kaikille jäsenvaltioille olisi jaettava kiintiöitä. Neuvosto on

määrittänyt viitejakson, joka ulottuu vuodesta 1999 vuoteen 2003. Koska espanjalaiset kalastusalukset eivät ole kalastaneet kyseisiä lajeja asianomaisella vyöhykkeellä tämän ajanjakson kuluessa, vaikka niillä oli siihen mahdollisuus, kyseiselle jäsenvaltiolle ei ole myönnetty mitään kiintiötä. Neuvosto päättelee, ettei se ole ylittänyt sillä olevaa harkintavaltaa ja että se ei siis ole rikkonut asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohtaa.

69 Espanjan kuningaskunta tunnustaa vastauskirjelmässään, että se on tehnyt virheen yksilöidessään ne lajit, jotka merkitsevät uusia kalastusmahdollisuuksia, ja myöntää, että ainoastaan neuvoston tiettyjen alueiden osalta mainitsemat neljä lajia vastaavat kyseistä käsitettä. Se väittää sitä vastoin edelleen, että neuvosto on rikkonut mainittua 20 artiklan 2 kohtaa näiden neljän lajin osalta.

70 Komissio puolestaan katsoo, että koska neuvoston mainitsemat neljä lajia kuuluvat ryhmään "muut lajit", jonka osalta yhteisölle on annettu kokonaiskiintiö ennen vuotta 2005 annettujen asetusten perusteella, ne eivät merkitse uusia kalastusmahdollisuuksia. Kyseistä käsitettä sovelletaan ainoastaan lajeihin, joita yhteisöllä on sen vuoksi, että sillä on pääsy uusille vesialueille tai oikeus käyttää uusia lajeja.

71 Komissio huomauttaa vielä, että jos yhteisöjen tuomioistuin ei omaksu sen tulkintaa uusien kalastusmahdollisuuksien käsitteestä vaan katsoo, että neuvoston mainitsemat neljä lajia kuuluvat kyseisen käsitteen piiriin, olisi joka tapauksessa todettava, että neuvosto ei ole ylittänyt harkintavaltansa rajoja eikä se siis ole rikkonut asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohtaa.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

– Alustavat huomautukset

72 Espanjan kuningaskunta, neuvosto ja komissio ovat yhtä mieltä katsoessaan, että pelkästään ne neuvoston mainitsemat neljä lajia, jotka on esitetty tämän tuomion 66 kohdassa, on jaettu ensimmäisen kerran asetuksen N:o 27/2005 perusteella ja juuri niistä on kyse tämän kanteen kolmannessa kanneperusteessa.

73 Tämän kanneperusteen tutkittavaksi ottamiseen liittyy kuitenkin eräs ongelma.

74 Kuten tämän tuomion 31 kohdassa on todettu, on näet tarkastettava, ettei Espanjan kuningaskunta ole nämä neljä lajia mainitessaan muuttanut oikeudenkäynnin kohdetta työjärjestyksen 38 artiklan määräysten vastaisesti.

75 On todettava, että tarkasteltavana olevista neljästä lajista merikrotit mainitaan Espanjan kuningaskunnan kannekirjelmän 27 kohdassa alueen IV osalta tarkentamatta, onko kyse yhteisön vesialueista, Norjan vesialueista vai näistä molemmista vesialueista kokonaisuudessaan. Espanjan hallitus mainitsee 27.4.2006 päivätyssä kirjeessään merikrotit, alue IV (yhteisön vedet), mutta oikaisee tätä mainintaa vastauskirjelmässään ja väittää, että se tarkoitti Norjan vesiä.

76 Kun otetaan huomioon kannekirjelmässä tehty yleinen maininta alueesta IV, on katsottava, että kyse on tämän alueen kaikista vesistä ja että tämän perusteella kolmas kanneperuste voidaan ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin on kyse merikroteista, alue IV (Norjan vedet).

77 Sitä vastoin kolmen muun lajin osalta on todettava, että keila ja molva eivät sisälly kannekirjelmän 27 kohtaan eikä keisarihummeria ole mainittu alueen IV osalta. Näin ollen on katsottava, että kannekirjelmä ei koskenut keilaa eikä molvaa ja että se koski keisarihummeria ainoastaan alueen III osalta. Viittaus näihin kolmeen lajiin alueen IV (Norjan vedet) osalta 27.4.2006 päivätyssä kirjeessä sekä vastauskirjelmässä merkitsee oikeudenkäynnin kohteen laajentamista, joka on jätettävä tutkimatta. Se, että kyseiset lajit on mainittu tämän oikeudenkäynnin kohteena olevan asetuksen N:o 27/2005 liitteessä I, ei ole riittävää, koska Espanjan kuningaskunta vaatii asetuksen kumoamista yksinomaan siltä osin kuin siinä ei myönnetä espanjalaisille kalastusaluksille tiettyjä kiintiöitä ja koska se on mainitussa 27 kohdassa täsmentänyt ne ainoat lajit, joita sen kolmas kanneperuste koskee.

– Kanneperuste

78 Espanjan kuningaskunta väittää, että asetuksella N:o 27/2005 toteutettu merikrottien jako alueella IV (Norjan vedet) merkitsee uutta kalastusmahdollisuutta ja että neuvosto ei asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdan vastaisesti ole ottanut huomioon sen etuja, kun se ei ole antanut sille mitään kiintiöitä kyseisen lajin osalta.

79 On tutkittava, merkitseekö merikrottien jako alueella IV (Norjan vedet) kyseisessä 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua uutta kalastusmahdollisuutta, ja tarvittaessa, onko neuvosto ottanut huomioon Espanjan kuningaskunnan edut.

80 Ensimmäisen seikan osalta on selvää, että asetuksella N:o 27/2005 toteutettu jako merkitsee tämän lajin osalta tehtyä ensimmäistä kiintiöiden jakoa jäsenvaltioiden välillä.

81 Komission mukaan merikrotit alueella IV (Norjan vedet) eivät kuitenkaan merkitse uutta kalastusmahdollisuutta vaan olemassa olevaa kalastusmahdollisuutta, koska kyse ei ole lajista, jota hyödynnetään ensimmäistä kertaa yhteisessä kalastuspolitiikassa asetuksen N:o 3760/92 8 artiklan 4 kohdan iii alakohdan mukaisesti. Asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdalla korvattiin kuitenkin kyseinen 8 artiklan 4 kohdan iii alakohta, ja sitä on tulkittava tämän viimeksi mainitun säännöksen valossa. Tästä seuraa komission mukaan, että kyseinen laji on jaettava asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun suhteellisen vakauden periaatteen mukaan, eikä ottaen mainitun 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti huomioon jäsenvaltioiden edut.

82 On kuitenkin huomautettava, että asetus N:o 2371/2002 eroaa asetuksesta N:o 3760/92.

83 Asetuksessa N:o 2371/2002 tarkennetaan siten sen 3 artiklan q alakohdassa määritellyllä "kalastusmahdollisuuksien" käsitteellä tarkoitettavan määrällistä kalastusoikeutta. Kyseisen asetuksen 20 artiklan 2 kohdan osalta on todettava, että sen teksti eroaa mainitun 8 artiklan 4 kohdan iii alakohdan tekstistä, ja siinä säädetään pelkästään, että kun yhteisö vahvistaa uusia kalastusmahdollisuuksia, neuvosto päättää näiden mahdollisuuksien jakamisesta ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion edut.

84 Näin ollen käsitettä "uudet kalastusmahdollisuudet" on tulkittava ottaen huomioon asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 1 ja 2 kohdan rakenne ja tavoite, kun kyseistä asetusta tarkastellaan oikeuskäytännön valossa (ks. asia 46/86, Romkes, tuomio 16.6.1987, Kok. 1987, s. 2671; asia C-70/90, Espanja v. neuvosto, tuomio 13.10.1992, Kok. 1992, s. I-5159; asia C-71/90, Espanja v. neuvosto, tuomio 13.10.1992, Kok. 1992, s. I-5175; asia C-73/90, Espanja v. neuvosto, tuomio 13.10.1992, Kok. 1992, s. I-5191 ja em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006).

85 Näiden mainitun 20 artiklan kahden kohdan tutkinnasta ilmenee siten, että niistä ensimmäinen koskee olemassa olevia kalastusmahdollisuuksia kun taas jälkimmäisessä on kyse uusista kalastusmahdollisuuksista. Olemassa olevat kalastusmahdollisuudet jaetaan jäsenvaltioiden välillä suhteellista vakautta koskevan periaatteen mukaan.

86 Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että suhteellista vakautta koskevan vaatimuksen on katsottava tarkoittavan sitä, että kunkin jäsenvaltion osalta pidetään voimassa kiinteä prosenttimäärä ja että alun perin vahvistettua jakoperustetta sovelletaan siihen asti, kunnes muuttamisesta on annettu asetus (ks. mm. em. asia Romkes, tuomion 17 kohta ja em. yhdistetyt asiat Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, 27 kohta).

87 Siltä osin kuin suhteellista vakautta koskevan periaatteen soveltaminen olemassa oleviin kalastusmahdollisuuksiin johtaa jäsenvaltioiden välillä jo vahvistetun jakoperusteen voimassa pitämiseen, on katsottava, että ensimmäisen jäsenvaltioiden välisen jakoperusteen käyttöön ottaminen merkitsee uusien kalastusmahdollisuuksien myöntämistä ja jakoa, jossa otetaan huomioon kunkin jäsenvaltion etu. Edun käsite voi pitää sisällään tarpeen säilyttää kalastustoimien suhteellinen vakaus, mutta sitä ei ole rajoitettu tähän tarpeeseen.

88 Näin ollen komission näkemyksestä poiketen silloin, kun jäsenvaltioiden välillä on vahvistettu niiden lajien osalta, joita varten yhteisöllä on kokonaiskiintiö, ensimmäinen jakoperuste etenkin sen jälkeen, kun jäsenvaltiot ovat käyttäneet oikeuttaan kalastaa jollakin alueella, neuvosto tekee päätöksen ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion edut asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti. Koska tällaisessa tapauksessa ei pakostakaan voida pitää voimassa mitään jakoperustetta, kyseisen asetuksen 20 artiklan 1 kohdan säännöksiä ei ole sovellettava.

89 On todettava vielä, että komission puolustama tulkinta johtaisi paradoksaaliseen tilanteeseen, jossa jäsenvaltioiden oikeutta päästä uusille vesille ja niiden oikeutta käyttää uusia lajeja ei voitaisi milloinkaan luonnehtia uusiksi kalastusmahdollisuuksiksi ja näin ollen näiden valtioiden etuja ei voitaisi milloinkaan ottaa huomioon asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Näin olisi siten aina silloin, kun, kuten esillä olevassa asiassa, uusi vesille pääsyä koskeva oikeus tai käyttöoikeus olisi aluksi yhteisölle annettu kokonaiskiintiö ennen sen osoittamista tämän jälkeen jäsenvaltioille yksilöllisesti. Asetuksesta N:o 2371/2002 ei kuitenkaan ilmene, että lainsäätäjä olisi halunnut rajoittaa tällä tavalla jäsenvaltioiden edun huomioon ottamista.

90 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella on katsottava, että se, että merikrotit jaettiin ensimmäinen kerran jäsenvaltioille alueella IV (Norjan vedet) siten, että perustana oli asianomaisilla vesillä tämän lajin osalta vahvistettu ensimmäinen jakoperuste, merkitsee uutta kalastusmahdollisuutta.

91 Näin ollen on tutkittava, onko neuvosto ottanut asianmukaisesti huomioon Espanjan kuningaskunnan edut.

92 Yhteisen maatalouspolitiikan yhteydessä annetun kalastusasetuksen osalta vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa, että yhteisön lainsäätäjällä on tällä alalla laaja harkintavalta, joka perustuu siihen, että sille on EY 34–EY 37 artiklassa annettu poliittisluonteisia tehtäviä (ks. mm. asia C-535/03, Unitymark ja North Sea Fishermen's Organisation, tuomio 23.3.2006, Kok. 2006, s. I-2689, 55 kohta).

93 On kuitenkin tarkastettava, ettei yhteisön lainsäätäjä ole ylittänyt harkintavaltansa rajoja.

94 Espanjan kuningaskunta väittää, että neuvoston valitseman viitejakson aikana eli vuosina 1999–2003 siltä oli evätty liittymisasiakirjan 156–164 artiklan määräyksissä pääsy asianomaisille vesille. Sen mukaan neuvosto ei ole ottanut huomioon sen etuja, kun neuvosto päätti myöntää kiintiöitä ainoastaan niille jäsenvaltioille, joiden kalastusalukset olivat kalastaneet asianomaisia lajeja, muun muassa merikrotteja, kyseisen ajanjakson aikana, ja kun neuvosto ei myöntänyt sille mitään kiintiötä, vaikka se, että espanjalaiset kalastusalukset eivät olleet toimineet kyseisellä alueella, johtui puhtaasti lakiin perustuvasta kiellosta.

95 On kuitenkin todettava, että kuten neuvosto on väittänyt vastineessaan ja kantajan vastaukseen antamassaan vastauksessa, liittymisasiakirjan 156–164 artikla koskevat yksinomaan pääsyä yhteisön vesille eivätkä pääsyä Norjan vesille ja että Espanjan kuningaskunnan väite ei näin ollen ole merkityksellinen.

96 Suullisessa käsittelyssä Espanjan kuningaskunta on pyrkinyt esittämään muita väitteitä osoittaakseen, ettei espanjalaisten kalastusalusten ollut ollut mahdollista kalastaa Norjan vesillä. Se on ensinnäkin väittänyt, ettei ole aina helppoa määrittää tietyn alueen sisällä niitä vesiä, joilla kalastusalukset harjoittavat toimintaansa, ja todennut tämän jälkeen, ettei sille ole myönnetty mitään kiintiötä Norjan vesillä.

97 Nämä väitteet eivät kuitenkaan ole ratkaisevia, koska jäsenvaltioiden eri kalastusalukset saattoivat kalastaa vapaasti merikrotteja, joiden osalta jäsenvaltioihin ei sovellettu mitään nimenomaista kiintiötä, jollei siitä yhteisöön sovellettavasta eri lajeja koskevasta kokonaiskiintiöstä, johon merikrotit kuuluivat, muuta johtunut.

98 On todettava, että se, ettei Espanjan kuningaskunnalle tai jollekin muulle jäsenvaltiolle ole jaettu kiintiöitä merikrottien osalta, ei merkitse sitä, että neuvosto ei ole ottanut huomioon kyseisten jäsenvaltioiden etuja.

99 Viitejakson valinnan osalta yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että neuvostolla on tiettyä joustovaraa (ks. vastaavasti asia C-120/99, Italia v. neuvosto, tuomio 25.10.2001, Kok. 2001, s. I-7997, 42 kohta). Viiden vuoden ajanjakso, joka alkoi vuonna 1999 ja päättyi vuonna 2003, on sellainen viimeaikainen ja riittävän pitkä ajanjakso, jota ei voida arvostella.

100 Neuvosto ei ole ylittänyt harkintavaltansa rajoja, kun se myönsi merikrottien osalta kiintiöitä ainoastaan niille jäsenvaltioille, joiden kalastusalukset olivat kalastaneet tätä lajia kyseisen ajanjakson aikana, ja kun se ei myöntänyt Espanjan kuningaskunnalle mitään kiintiötä sillä perusteella, että espanjalaiset kalastusalukset eivät olleet kalastaneet merikrotteja, vaikka niillä oli oikeus päästä asianomaiselle alueelle.

101 Tämä kolmas kanneperuste on näin ollen hylättävä.

102 Koska yhtään kanneperustetta ei ole hyväksytty, Espanjan kuningaskunnan kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

103 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto on vaatinut, että Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska Espanjan kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Saman artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Euroopan yhteisöjen komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset